

BIJLAGE 2: BASISINFORMATIE WET WERK EN BIJSTAND, WET INBURGERING EN WET EDUCATIE BEROEPSONDERSWIJS

1. De Wet Werk en Bijstand op hoofdlijnen (WWB)

a. Doel van de Wet Werk en Bijstand

Volgens de Commissie Arbeidsparticipatie ('Naar een toekomst die werkt, juni 2008) zijn er in totaal 900.000 mensen die wel kunnen en willen werken (de ene helft met uitkering, de andere helft zonder) maar die niet goed aan het werk geholpen worden. Hierbij benoemt de commissie een aantal knelpunten, dat een hogere arbeidsparticipatie in de weg staat:

- de werktijden en de organisatie van werk maken dat er veel in (kleine) deeltijdbanen wordt gewerkt.
 - de arbeidsmarkt voor ouderen zit op slot; er wordt te weinig in hun inzetbaarheid geïnvesteerd.
 - het onderwijs sluit (kwalitatief) onvoldoende aan op de vraag van de arbeidsmarkt en de schooluitval is te hoog.
 - door gebrek aan stimulans wordt er te weinig geïnvesteerd in de inzetbaarheid van werknemers.
- Het doel van de WWB is zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen en het beroep bijstand te voorkomen of te verminderen. Het motto 'werk boven inkomen' heeft de laatste jaren verder vorm gekregen met de invulling van de 'sluitende aanpak' Het ontvangen van een uitkering wordt niet langer als een vanzelfsprekendheid gezien.

b. Voor wie geldt de Wet Werk en Bijstand?

Een bijstandsuitkering wordt gebruikt als overbruggingsperiode tot uitkeringsgerechtigden een baan vinden. Verder kan de WWB alleen verstrekt worden aan personen die:

- rechtmatig in Nederland wonen;
- 18 jaar of ouder zijn;
- niet genoeg inkomen hebben om in levensonderhoud te voorzien;
- een eigen vermogen hebben dat niet boven een bepaald bedrag uitkomt.

Voor jongeren tussen 18 en 27 jaar is er sprake van een bijzondere situatie. De Wet investeren in jongeren verplicht gemeenten jongeren van 18 tot 27 jaar die zich melden voor een uitkering een aanbod te doen. Dit kan een baan zijn, een vorm van scholing of een combinatie van beide, afgestemd op de situatie van de jongeren. Als deze jongeren werk accepteren krijgen ze salaris van de werkgever. Bij acceptatie van het leeraanbod krijgen ze waar nodig een inkomen dat even hoog is als de bijstandsuitkering. Als zij het aanbod niet accepteren dan zijn gemeenten niet verplicht hen een uitkering te geven.

c. Bekostiging van de Wet Werk en Bijstand

Tot de invoering van het Participatiebudget kregen gemeenten voor de financiering van de WWB vanuit het Rijk twee geldstromen: een inkomensbudget (het I-deel) en een werkbudget (het W-deel). Uit het I-deel moesten uitkeringen aan personen in de bijstand worden bekostigd en uit het W-deel re-integratieactiviteiten. Het W-deel wordt opgenomen in het Participatiebudget. Hiermee kunnen gemeenten re-integratievoorzieningen, inburgeringsvoorzieningen, opleidingen en combinaties van deze voorzieningen financieren voor een brede doelgroep van iedereen van 18 jaar en ouder en in sommige gevallen voor 16- en 17-jarigen zoals toegelicht in de inleiding. Het I-deel komt niet in het Participatiebudget en gemeenten zullen dit separaat ontvangen.

d. Uitvoering van de Wet Werk en Bijstand

Rol gemeente

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om bijstandsontvangers te ondersteunen bij arbeidsinschakeling en mogen zelf bepalen hoe deze personen geholpen moeten worden. Het is de bedoeling dat gemeenten maatwerk leveren door re-integratietrajecten te verzorgen die aansluiten bij de persoonlijke situatie van cliënten. Zij hebben hiervoor verschillende mogelijkheden tot hun beschikking, zoals scholing, loonkostensubsidie, gesubsidieerde arbeid en sociale activering. De kaders voor deze voorzieningen hebben gemeenteraden vastgelegd in de re-integratieverordening. Uitkeringsgerechtigden zijn verplicht mee te werken, indien gemeenten hen één van bovenstaande mogelijkheden bieden.

Samenwerkingspartners

Gemeenten zijn verplicht re-integratietrajecten aan te besteden en daarmee dus afhankelijk van diverse samenwerkingspartners. Re-integratiedienstverlening kan worden ingekocht bij (semi)private organisaties

en instellingen, maar gemeenten blijven wel verantwoordelijk naar het Rijk toe. Om de kwaliteit te waarborgen zijn er instrumenten ontwikkeld om de transparantie voor gemeenten te vergroten (zoals de Re-integratiemonitor, Borea-keurmerk, het Cliënten Kwaliteitskeurmerk Re-integratie van Arcon). Belangrijke samenwerkingspartners bij het uitvoeren van re-integratiebeleid zijn het UWV WERKbedrijf, SW-bedrijven en werkgevers.

Ketenpartner UWV WERKbedrijf

Een bijstandsuitkering is niet vrijblijvend en uitkeringsgerechtigden moeten dan ook als werkzoekende ingeschreven staan bij het UWV WERKbedrijf. Zodra een uitkeringsgerechtigde zich inschrijft bij het UWV WERKbedrijf wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn om een baan te vinden. Verder zijn er ook zogenaamde werkervaringplekken om mensen voor wie de stap naar regulier werk te groot is te plaatsen bij een werkgever, met behoud van uitkering.

SW-bedrijven

SW-bedrijven zijn belangrijke re-integratie partners en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Het doel van SW-bedrijven is personen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap die op de Wsw zijn aangewezen uit te laten stromen naar (regulier) werk. Dit zal verder worden uitgelegd in het volgende hoofdstuk aanpalende wetten.

Werkgevers

Werkgevers zijn geen partners als het gaat om aanbesteden van re-integratietrajecten, maar zijn uiteraard belangrijke spelers bij de re-integratie van personen.

e. Wet Werk en Bijstand: aanpalende wetten

De WWB heeft veel raakvlakken met andere wetgeving op het gebied van arbeid en sociale zekerheid. De belangrijkste wetten zijn de Wet Investeren in Jongeren, de Wet Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA), Wet Arbeidsgeschiktheidsvoorziening jong gehandicapten (Wajong), Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), Werkloosheidwet (WW) en de Wet Stimuleringsarbeidsparticipatie (Stap).

Wet Investeren in Jongeren (WIJ)

De Wet investeren in jongeren (WIJ) verplicht gemeenten om jongeren van 18 tot 27 jaar die zich melden voor een uitkering een aanbod te doen. Dit kan een baan zijn, een vorm van scholing of een combinatie van beide, afgestemd op de situatie van de jongeren. Als zij werk accepteren krijgen ze salaris van de werkgever. Bij acceptatie van het leeraanbod krijgen ze waar nodig een inkomen dat even hoog is als de bijstandsuitkering. Als zij het aanbod niet accepteren dan krijgen zij ook geen uitkering van de gemeente. Ook jongeren van 16 tot en met 17 jaar die geen scholing of opleiding volgen, minder dan 16 uur per week werken en die voldoen aan de kwalificatieplicht, of aan wie een vrijstelling van die kwalificatieplicht is verleend, hebben recht op een werkleeraanbod.

Wet Inkomen naar Arbeidsvermogen

Voorheen was de WIA de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en de Wet op de Re-integratie Arbeidsgehandicapten (REA). De essentie van de WIA is dat er onderscheid gemaakt wordt tussen mensen die nog wel kunnen werken (en die dus gestimuleerd worden te werken en die daar alle hulp bij krijgen) en mensen die nooit meer kunnen werken, maar wellicht nog wel op een andere wijze zouden kunnen participeren.

De WIA kent twee onderdelen: de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) en de regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA). Het UWV is verantwoordelijk voor de uitvoering. Steeds meer gemeenten kiezen samen met het UWV voor een aanpak waarbij de soort uitkering er niet toe doet, maar waar naar de behoefte van de burger wordt gekeken.

Wet Arbeidsgeschiktheidsvoorziening jong gehandicapten

De Wajong is een volksverzekering voor iedereen die voor zijn 17^e verjaardag arbeidsongeschikt is geworden en dat bij 18 jaar nog steeds is. De verzekering geldt ook voor mensen die tussen hun 18^e en 30^e verjaardag arbeidsongeschikt zijn geworden tijdens een studie. De duur van de studie moet minimaal 6 maanden zijn. Er zijn ruim 150.000 Wajongers in Nederland en het UWV is verantwoordelijk voor de uitvoering.

De basis voor de uitkering is het minimumloon en de hoogte wordt bepaald op basis van het percentage arbeidsongeschiktheid. Uitgangspunt van de Wajong is te kijken naar wat jongeren wél kunnen, in plaats van wat zij niet kunnen. Voor alle jongeren geldt dat zij in principe moeten werken of leren. Dit geldt ook voor jongeren met een beperking.

De Wajong is tevens bedoeld voor mensen die hulp nodig hebben bij het vinden en/of behouden van een werkplek. Een groeiende groep "Wajongers" valt op dit moment tussen wal en schip na afronding van hun

opleiding. Vaak kiezen gemeenten er daarom voor - ondanks het feit dat het UWV voor deze klanten re-integratieverantwoordelijk is – om Wajongers voorrang te geven bij instroom in de Wsw.

Wet Sociale Werkvoorziening

Sinds 1 januari 2008 zijn gemeenten direct verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw: het budget gaat rechtstreeks naar de gemeenten, individuele gemeenten verantwoorden zich richting het Rijk en gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor wachtlijstbeheer.

De Wsw is bedoeld om mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking mee te laten doen op de arbeidsmarkt door hen een gesubsidieerde baan aan te bieden. De indicatiestelling wordt verricht door het UWV WERKbedrijf. Er wordt gewerkt aan een betere doorstroom van medewerkers, hetzij binnen het SW-bedrijf, hetzij naar de vrije arbeidsmarkt. Veel SW-bedrijven maken een ontwikkeling door van productiebedrijf naar Leerwerkbedrijf. De bereidheid van werkgevers om medewerkers met een beperking in dienst te nemen is hiervoor belangrijk.

Werkloosheidwet

De WW is bedoeld om personen die tijdelijk zonder werk zijn van een uitkering te voorzien. WW-gerechtigden hebben veelal een recent arbeidsverleden. Hun afstand tot de arbeidsmarkt is daarom niet erg groot.

Wet Stimulering arbeidsparticipatie

Per 1 januari 2009 is de Stap ingegaan. Hierdoor kunnen werkgevers een jaar lang subsidie krijgen bij het in dienst nemen van werknemers die (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt of langer dan één jaar werkloos zijn, hiervoor een jaar lang subsidie krijgen.

2. De Wet Inburgering op hoofdlijnen

a. Doel van de Wet Inburgering

Inburgering wordt gezien als een belangrijke voorwaarde om te kunnen integreren en participeren in de Nederlandse samenleving. De WI beschrijft wie moet inburgeren en hoe dat gaat. Alle eisen ten aanzien van inburgering zijn vastgelegd in deze wet- en regelgeving met als doel ervoor te zorgen dat immigranten die langdurig in Nederland komen wonen de taal spreken, op de hoogte zijn van de Nederlandse samenleving en de belangrijkste normen en waarden kennen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen inburgeringsplichtigen en inburgeringsbehoefigen, ook wel vrijwillige inburgeraars genoemd

Inburgeringsplichtigen moeten het inburgeringsexamen halen. Een inburgeringsplichtige is zelf verantwoordelijk voor de voorbereiding op het examen. Dat kan op verschillende manieren:

- door middel van een door de gemeente aangeboden (duale) inburgeringsvoorziening. Het (eenmaal) afleggen van het inburgeringsexamen of het Staatsexamen NT2 maakt hiervan deel uit.
- door zelf te zorgen voor de voorbereiding op het inburgeringsexamen of Staatsexamen NT2, bijvoorbeeld door zelf een cursus in te kopen. De inburgeringsplichtige kan een lening afsluiten bij de IB-groep voor de bekostiging hiervan en kan in aanmerking komen voor een vergoeding.

b. Voor wie is de Wet Inburgering?

De WI geldt niet voor iedereen. Het Rijk maakt een onderscheid tussen inburgeringsplichtigen en inburgeringsbehoefigen.

Inburgeringsplichtigen

De inburgeringsplicht geldt in beginsel voor alle vreemdelingen van 16 tot 65 jaar die duurzaam in Nederland willen en mogen verblijven, voor zover deze personen niet gedurende minstens acht jaar van de leerplichtige leeftijd in Nederland verbleven, niet over bepaalde diploma's of certificaten of andere soortgelijk of andere soortgelijke bewijsstukken beschikken en niet hebben aangetoond te beschikken over voldoende mondelinge en schriftelijke vaardigheden in de Nederlandse taal en evidente kennis van de Nederlandse samenleving. De wet geldt zowel voor nieuwkomers als voor oudkomers die tot deze doelgroep behoren. Aan de inburgeringsplicht moet binnen een bepaalde termijn zijn voldaan. Aan het niet voldoen van de inburgeringsplicht zijn sancties verbonden. Er zijn mogelijkheden tot ontheffing van de inburgeringsplicht of verlenging van de termijn waarbinnen aan de inburgeringsplicht moet zijn voldaan.

Inburgeringsbehoefigen

Daarnaast is er een groep inburgeringsbehoefigen in Nederland. Dit zijn personen die geen inburgeringsplicht hebben op grond van de WI, maar wel kampen met een inburgeringsachterstand. Het

gaat hier voornamelijk over mensen die permanent in Nederland zullen blijven wonen. Dit kunnen bijvoorbeeld Nederlanders zijn, die genaturaliseerd zijn of afkomstig zijn uit de Europese Unie.

c. Gevolgen van het Participatiebudget

Het Participatiebudget zal de volgende veranderingen met zich meebrengen:

- voor de G31-gemeenten zitten de inburgeringsmiddelen vanaf 2010 in het Participatiebudget, voor de niet G31 vanaf 2009.
- uitvoeringskosten voor het inburgeringsdeel van het Participatiebudget voor gemeenten worden voor de niet G31 gemeenten vanaf 2009 via het gemeentefonds aan gemeenten uitgekeerd. Voor de G31 zaten deze kosten in 2009 nog in de BDU SIV, daarna ook in het gemeentefonds. Uitvoeringskosten voor inburgering mogen dus niet uit het Participatiebudget worden gefinancierd.
- er worden voor de verdeling van de middelen geen prognoses meer gevraagd. De budgetten voor 2009, 2010 en 2011 worden verdeeld naar rato van het aantal eerste generatie niet-westerse allochtonen en allochtonen uit voormalig Joegoslavië en de voormalige Sovjet Unie in de gemeente, gebaseerd op de gegevens van het CBS. Vanaf 2012 wordt verdeeld aan de hand van de outputverdeelmaatstaven waarmee gemeenten d.m.v. hun prestaties op inburgering invloed hebben op de hoogte van hun deelbudget voor inburgering.
- er is geen vaste rijksbijdrage meer voor inburgeringsvoorzieningen.

d. Uitvoering Wet Inburgering

Rol van gemeenten in Wet Inburgering

Bij de uitvoering van de WI zijn gemeenten de spil. Inburgeringsplichtigen moeten op uiteenlopende wijze bij de voorbereidingen van hun inburgeringsexamen worden gesteund. Dit varieert van het informeren van inburgeringsplichtigen tot het aanbieden van inburgeringsvoorzieningen aan bepaalde groepen. Tevens zijn gemeenten verantwoordelijk voor handhaving van de inburgeringsplicht. Binnen de wettelijke kaders kunnen gemeenten inburgeringsbeleid maken op basis van een eigen visie op integratie en participatie, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden, waaronder de samenstelling van de betrokken groep inwoners.

Rol partners in Wet Inburgering

Voor de uitvoering van de WI worden inburgeringstrajecten ingekocht bij diverse (private) aanbieders, zoals onderwijsinstellingen en gespecialiseerde opleidingsinstituten. Gemeenten zijn vrij om te kiezen bij welke aanbieder zij hun trajecten inkopen. Aangezien de aanbieders het inburgeringstraject uitvoeren is het van belang de kwaliteit van deze trajecten te waarborgen. Het Keurmerk Inburgeren kan daaraan bijdragen (zie ook www.blikopwerk.nl).

e. Deltaplan Inburgering

Om de kwaliteit van inburgering te verbeteren en meer mensen te laten inburgeren, heeft het Rijk het 'Deltaplan Inburgering' opgesteld in 2007. In het Deltaplan Inburgering presenteert het kabinet maatregelen voor de kwaliteitsverbetering van inburgering in Nederland. Het Deltaplan bouwt verder op het inburgeringsstelsel, dat op 1 januari 2007 in werking is getreden. De kwaliteitsverbetering is gericht op het behalen van duurzaam rendement op inburgering door versterkte inzet op duale inburgeringsprogramma's. De belangrijkste acties van het Deltaplan om tot een beter inburgeringsresultaat te komen zijn:

- meer maatwerk bij het aanbieden van inburgeringsprogramma's. Er wordt meer gekeken naar de mogelijkheden van de individuele inburgeraar. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat een inburgeraar voor een hoger niveau kiest dan het inburgeringsexamen of voor taallessen naast beroepsonderwijs.
- versterking van de verbinding tussen inburgering en participatie: 80 procent van de inburgeringsprogramma's moet in 2011 duaal zijn. Dat wil zeggen dat de inburgeringscursus gecombineerd wordt met bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, re-integratie, een opleiding, stage of werk.
- faciliteren en stimuleren van een inhoudelijke kwaliteitsslag in het aanbod: aandacht voor vergroting van de kwaliteit van docenten en begeleiders en onderzoek naar succesfactoren in het aanbod.
- vereenvoudiging regelgeving, waaronder
 - één wet voor verplichte en vrijwillige inburgering.
 - de invoering van het Participatiebudget, van waaruit een aanbod makkelijker op de inburgeraar kan worden afgestemd en de relatie met maatschappelijke participatie kan worden gelegd.
 - mogelijkheid om direct Staatsexamen NT2 te doen (zonder tussenstap via inburgeringsexamen).

3. Wet Educatie en Beroepsonderwijs op hoofdlijnen (WEB)

a. Doel van de Wet Educatie Beroepsonderwijs

De WEB regelt de bundeling van verschillende vormen van middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in regionale opleidingen centra (ROC's), agrarische opleidingen centra en vakscholen. Naast het beroepsonderwijs vallen ook de volwassenen (basis)educatie, het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) en het cursorisch onderwijs onder de wet. Binnen het volwassenenonderwijs is er tevens speciale aandacht voor diverse doelgroepen met een taalachterstand, waaronder allochtonen. Onderwijsinstellingen krijgen door de WEB de mogelijkheid om lesprogramma's te ontwerpen, die speciaal zijn toegesneden op deze doelgroep.

Een belangrijk uitgangspunt van de WEB is dat iedereen in het bezit komt van een zogenaamde startkwalificatie. Daarnaast heeft de wet een sociaal-culturele functie. Iedere burger heeft recht op algemene vorming en persoonlijke ontplooiing.

b. Voor wie geldt de WEB?

De WEB is bedoeld voor burgers zonder startkwalificatie en de minimum leeftijdsgrens is in principe 18 jaar². Burgers zonder startkwalificatie beschikken niet over een diploma op minimaal niveau mbo-2 (basisberoepsbeoefenaar) of havo. Het kan gaan om personen die het onderwijs voortijdig hebben verlaten of personen die een gering opleidingsniveau hebben en hierdoor op de arbeidsmarkt niet kunnen in- of doorstromen (Bron: Ministerie van OCW).

² Er zijn uitzonderingen mogelijk voor jongeren vanaf 16 jaar, die hun opleiding niet kunnen afronden in het reguliere voortgezet onderwijs.

In Europees verband is afgesproken dat in 2010 80% van de beroepsbevolking minimaal het niveau van startkwalificatie heeft.

Volwassenen kunnen met verschillende doelen opleidingen volgen en volwasseneneducatie kent daarom ook verschillende typen van opleidingen:

- opleidingen voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo)
- opleidingen gericht op breed maatschappelijk functioneren
- opleidingen gericht op sociale zelfredzaamheid
- opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2)

Vavo

De vavo zorgt ervoor dat volwassenen alsnog een diploma kunnen halen van het vmbo-t, havo of vwo. Voor vavo gelden dezelfde exameneisen als voor het voortgezet onderwijs. Deze exameneisen beschrijven de kennis, vaardigheden en inzichten die iemand na het volgen van een opleiding moet hebben.

Opleidingen gericht op breed maatschappelijk functioneren

Deze opleidingen zijn gericht op het behalen van het eindniveau van de eerste fase van voortgezet onderwijs. Daarmee kunnen deelnemers aansluiting vinden bij een reguliere beroepsopleiding of het vavo. Deze opleidingen vallen onder de noemer „Professionele Redzaamheid“.

De opleidingen sociale redzaamheid hebben een meer oriënterend karakter. De cursussen zijn gericht op het minimale niveau op gebied van taal, rekenen en sociale vaardigheid. Tijdens de opleiding wordt aandacht besteed aan vaardigheden voor het zelfstandig kunnen functioneren in gangbare dagelijkse situaties.

Opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2)

De opleidingen Nederlands als tweede taal zijn bedoeld om de taalvaardigheid van anderstaligen te verbeteren. De educatie kent NT2-opleidingen op vijf niveaus:

- Niveau 0. Opleidingen NT2 zijn gericht op alfabetisering. Deze opleidingen bestaan sinds 1 januari 2007 en zijn speciaal ingevoerd voor inburgeraars die analfabeet zijn.
- Niveau A1. Met een NT2-opleiding niveau A1 verwerft de deelnemer een taalbeheersing op een zeer elementair niveau. Dit biedt een doorstroommogelijkheid naar een NT2-opleiding op niveau A2.
- Niveau A2. Taalbeheersing op niveau A2 stelt de deelnemer in staat tot het volgen van een NT2-opleiding gericht op één van de twee staatsexamens NT23. Daarnaast biedt dit beheersingsniveau de mogelijkheid om de assistent-opleiding bij een ROC te volgen. Ook is het mogelijk om daarmee vergelijkbare trajecten van de arbeidsvoorziening of op de werkplek te volgen.
- Niveau B1. Opleidingen gericht op het staatsexamen NT2 I. Met de NT2-opleiding niveau B1 kunnen deelnemers een basisberoepsopleiding volgen van de kwalificatiestructuur beroepsonderwijs (KSB), niveau 2.

- Niveau B2. Opleidingen NT2 gericht op het staatsexamen NT2 II. Met de opleiding NT2 op niveau B2 kan de deelnemer beroepsonderwijs op KSB-niveau 3 of 4 volgen. Of de deelnemer kan hoger beroepsonderwijs of het wetenschappelijk onderwijs volgen.

De volwasseneneducatie biedt NT1 en NT2 opleidingen aan: Nederlands als eerste of tweede taal. De NT1 is bedoeld om de taalvaardigheid van autochtone Nederlanders op een zodanig niveau te brengen dat de deelnemer een landelijke eindtoets kan halen. NT2 is bestemd voor anderstaligen. De opleiding kan worden afgesloten met een staatsexamen.

c. Uitvoering van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs

Opleidingen educatie en beroepsonderwijs kunnen worden gevolgd aan ROC's, vakinstellingen en agrarische opleidingscentra. Onder de WEB waren gemeenten verplicht dit onderwijsaanbod in te kopen bij ROC's en gemeenten ontvingen hiervoor een rijksbijdrage educatie op grond van de WEB. Door deze verplichting hebben gemeenten vaak periodiek afspraken gemaakt met ROC's over de te verzorgen cursussen, opleidingen en opleidingen volwasseneneducatie. Gemeenten moeten wel zelf verantwoording af leggen over het gevoerde onderwijsbeleid aan het ministerie van OCW. Tevens zijn ze medeverantwoordelijk het waarborgen van kwaliteit binnen deze instellingen.

Met de komst van het Participatiebudget verandert de verplichte aanbesteding en zullen gemeenten vanaf 2013 de vrijheid hebben bij elke onderwijsaanbieder in te kopen. Dit zal in de volgende paragraaf worden uitgelegd.

d. Wet Educatie en Beroepsonderwijs in het Participatiebudget

Voordat het Participatiebudget werd ingevoerd, ontvingen gemeenten jaarlijks budget van de rijksoverheid gebaseerd op inwoneraantallen, bevolkingssamenstelling en opleidingsniveau. Sinds op 1 januari 2009 de Wet Participatiebudget is ingevoerd, worden de middelen voor de WEB, WI en WWB samengevoegd in één budget. Wat houdt dit in voor de WEB?

T/m 2012 geldt nog dat de middelen voor educatie moeten worden besteed aan bij ROC's ingekochte educatie-opleidingen. Met ingang van 2013 komt zowel de oormerking als de bestedingsverplichting bij ROC's te vervallen.

Vanaf 2010 jaarlijks zal jaarlijks € 50 miljoen uit het educatiedeel van het Participatiebudget worden ingezet ten gunste van taal en rekenen in het MBO. Hiervoor wordt een Deltaplan rekenen en taal opgesteld.

e. Specifieke informatie over de Wet Educatie Beroepsonderwijs

Centraal in de WEB staat de landelijke kwalificatiestructuur voor het beroepsonderwijs. De kwalificatiestructuur formuleert 'wat' het onderwijs moet realiseren. Voor elke opleiding worden eindtermen geformuleerd. In de eindtermen wordt, op een zeker abstractieniveau, aangegeven wat van afgestudeerden op elk van de kwalificatieniveaus in de praktijk wordt verwacht (Bron: Ministerie van OCW).

De Kwalificatiestructuur Educatie (KSE) voorziet in de volgende 6 competentieniveaus:

- KSE 1. Competenties op het KSE 1-niveau hebben betrekking op verschillende elementaire vaardigheden voor algemeen maatschappelijk functioneren. Deze zijn met name zinvol voor mensen die weinig profijt hebben gehad van jeugdonderwijs of bij wie de elementaire vaardigheden zijn weggezakt. Competenties op dit niveau zijn noodzakelijk om een opleiding op een hoger niveau in de educatie te kunnen volgen.
- KSE 2. Competenties op het KSE 2-niveau stellen iemand in staat de assistent-opleiding in het secundaire beroepsonderwijs te volgen, functietrainingen van een laag niveau op de werkplek en daarmee vergelijkbare leertrajecten van de arbeidsvoorziening.
- KSE 3. Competenties op het KSE 3-niveau stellen iemand in staat om de basisberoepsopleiding in het secundaire beroepsonderwijs te volgen, daarmee vergelijkbare leertrajecten binnen bedrijfsscholing en -opleiding en daarmee vergelijkbare scholingstrajecten van de arbeidsvoorziening.
- KSE 4. Het mavo-niveau dat door vavo kan worden bereikt. Dit niveau geeft toegang tot de vakopleiding en de middenkaderopleiding in het secundaire beroepsonderwijs.
- KSE 5. Het havo-niveau dat door vavo kan worden bereikt. Dit niveau geeft toegang tot het hogere beroepsonderwijs.
- KSE 6. het vwo-niveau dat door vavo kan worden bereikt. Dit niveau geeft toegang tot het wetenschappelijk onderwijs.